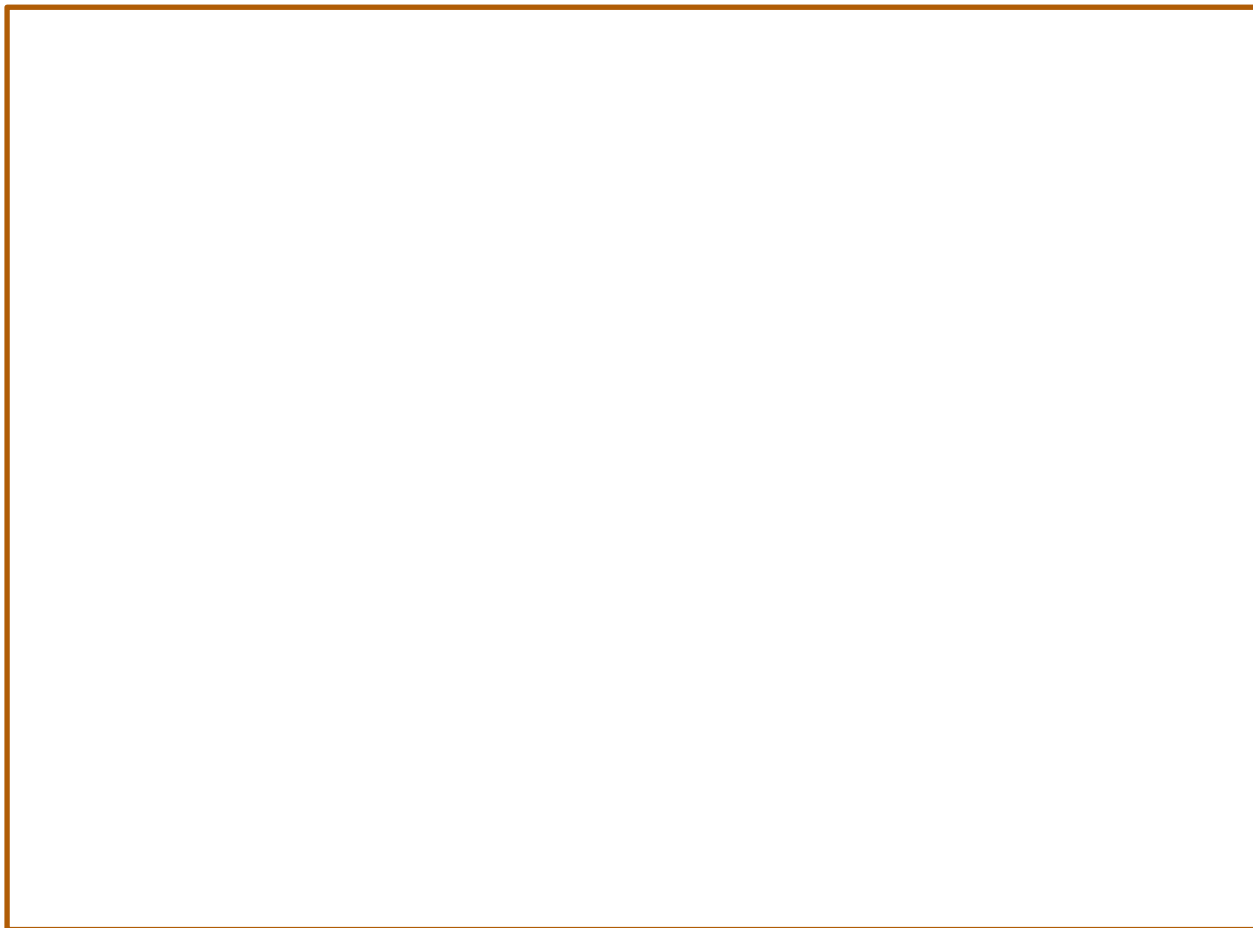

Autt blað – þín hugmynd – 5 mínútur.

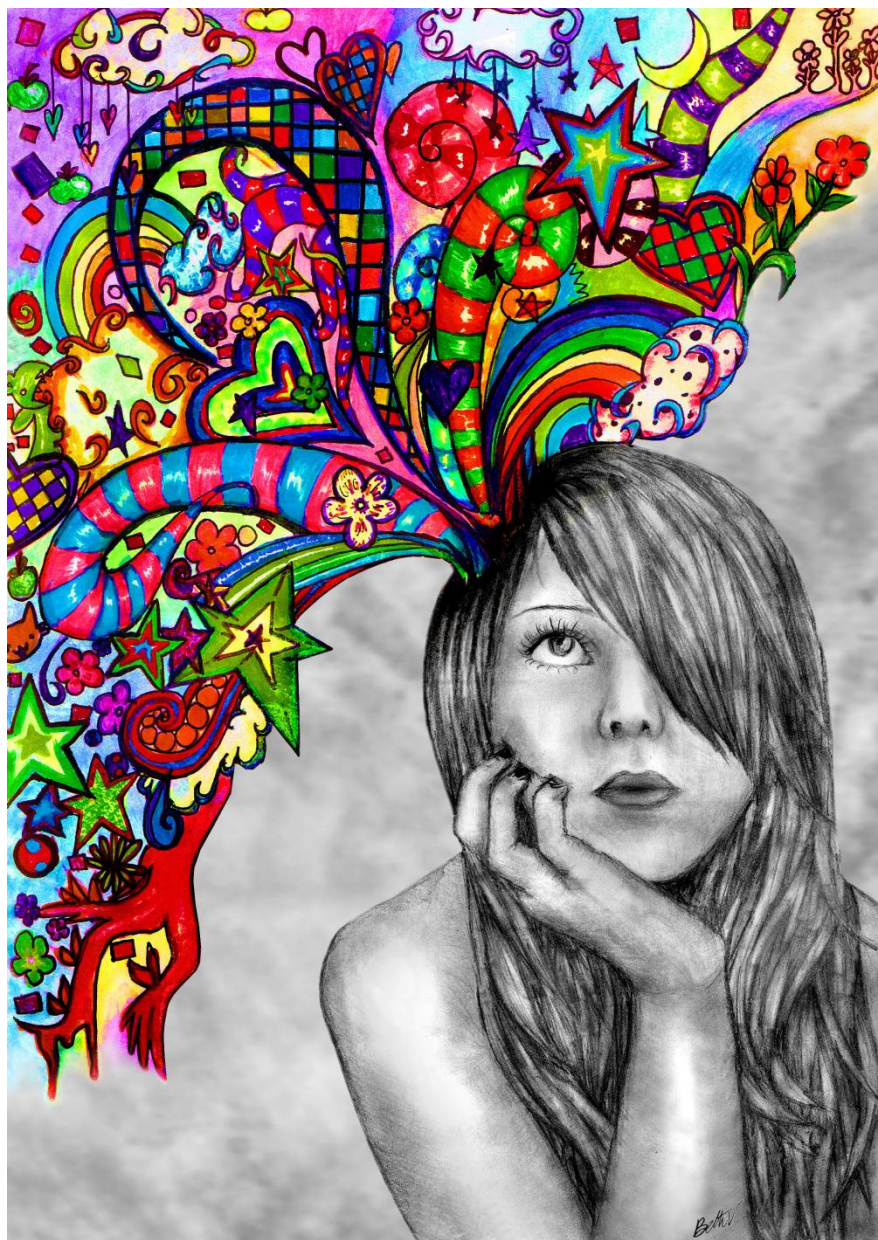

Sköpunarþörf barna

Skiptir hún
máli?

Rósa Steinsdóttir

Rakel Eva Gunnarsdóttir

Farið verður yfir:

- Sköpunarþörf barna, fyrstu skref í myndsköpun. *Rósa Steinsdóttir.*
- Mikilvægi frjáls leiks og sköpunar í lífi barna í dag. *Rakel Eva Gunnarsdóttir.*
- Hraði og áreiti ógnar skapandi rými barna - horft til baka. *Rakel Eva Gunnarsdóttir og Rósa Steinsdóttir.*

Fyrsta skrefið

11 mánaða

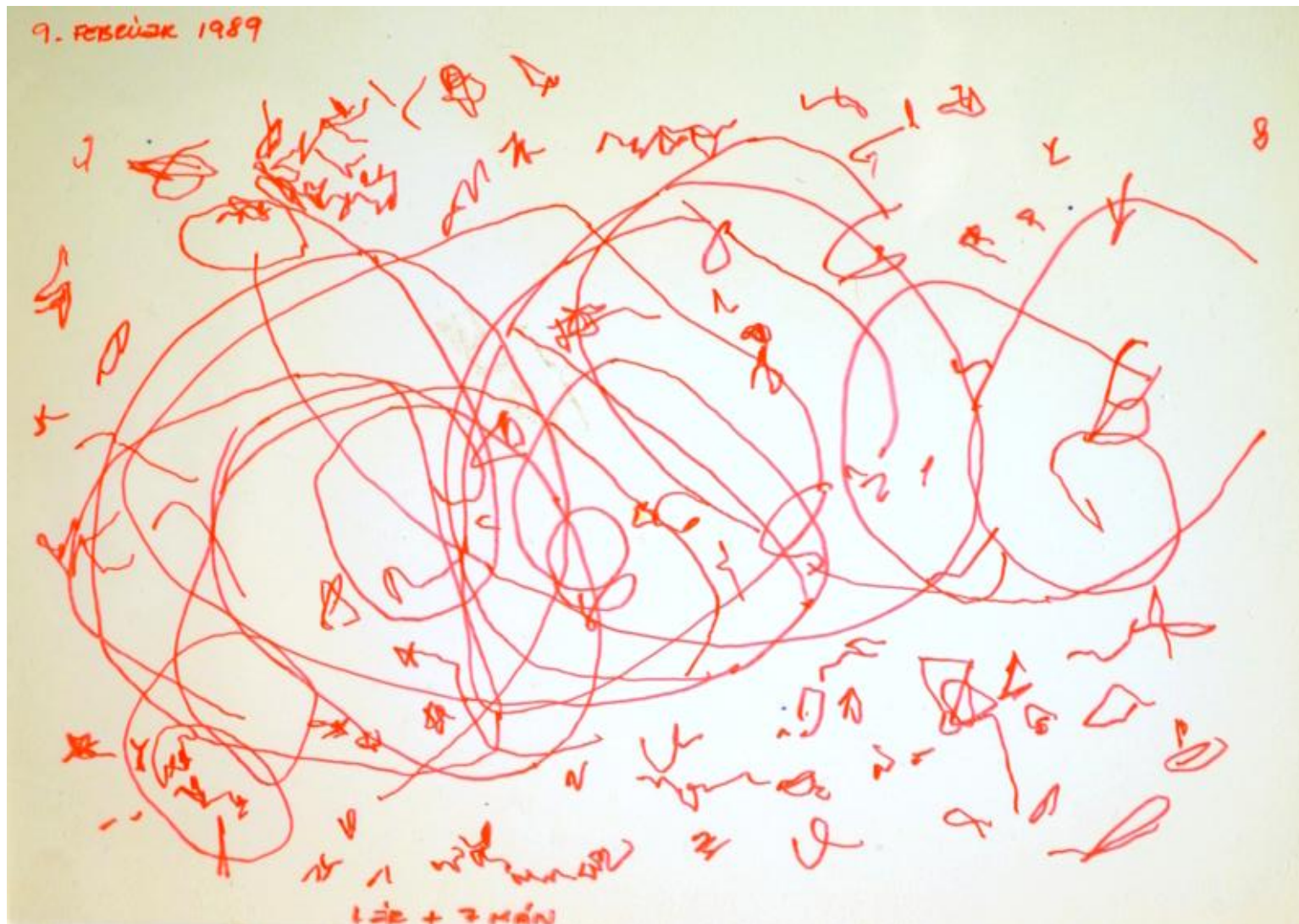
11 mánaða og 20 daga

12 mánaða og 20 daga

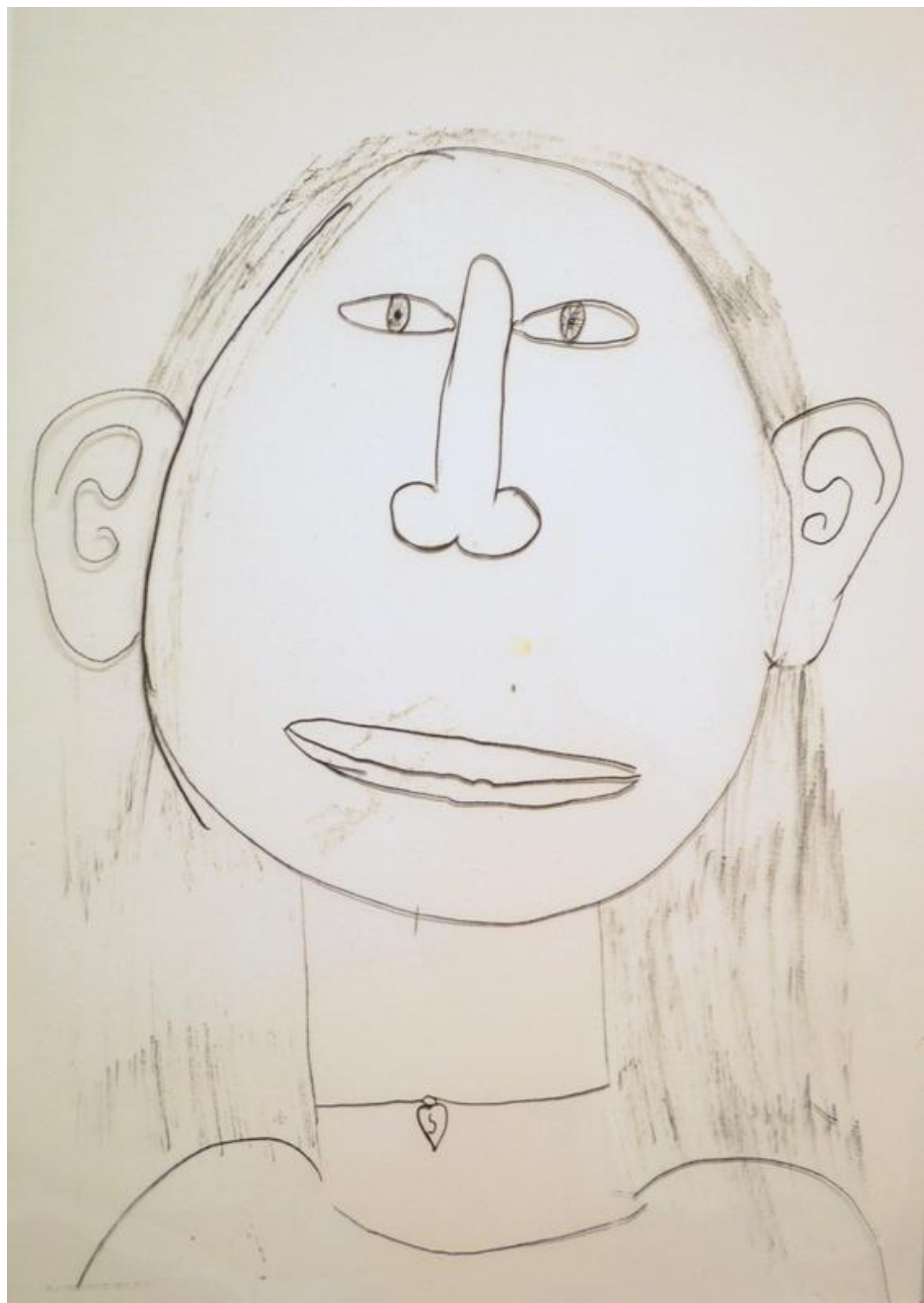
1 árs og 7 mánaða

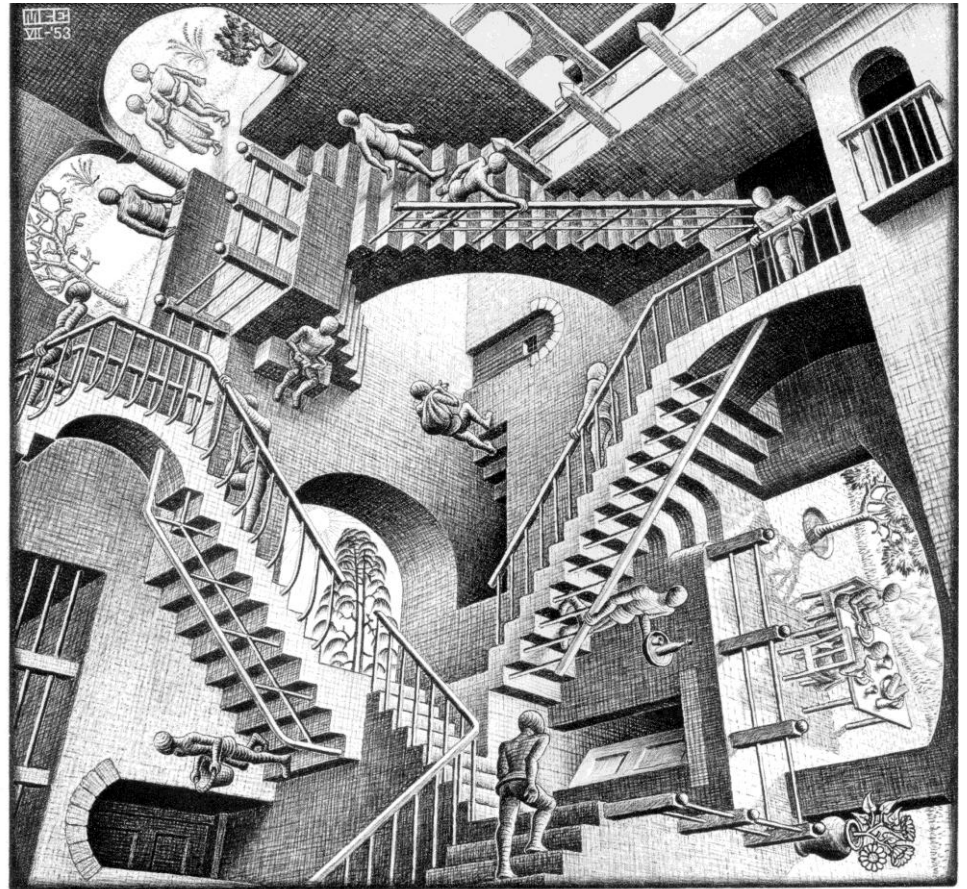
4-6 ára

„Það er í leiknum og eingöngu í gengum leikinn sem barn og fullorðinn getur verið skapandi og nýtt sér allan sinn persónuleika

og það er eingöngu í sköpuninni sem einstaklingurinn uppgötvar sjálfan sig”. D.W.Winnicott.

Winnicott 1896-1971

- Barnalæknir og barna sálgreinir.

- Sterk áhrif frá Melanie Klein.

- Mikilvægi sköpunar og **frjáls** leiks fyrir þroska barna.

- Mikilvæg kenning í listmeðferðarvinnu.

- Barnið upplifir sig í fyrstu sem eitt með móður sinni og umhverfinu.

- Í ákveðnu ferli öðlast barnið tilfinningu fyrir sjálfstæði.

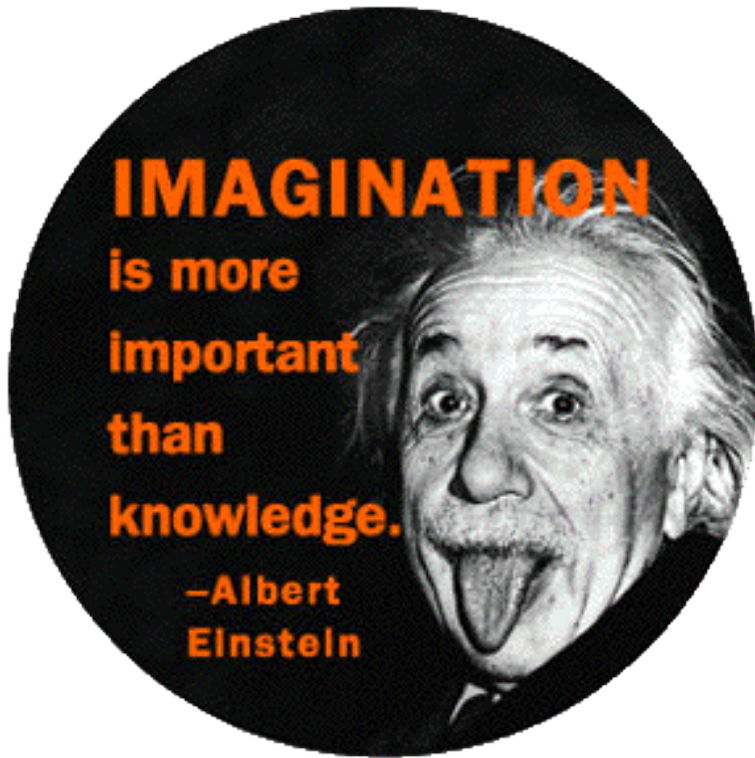

- Til þess þarf móðirin að gefa barninu rými til sköpunar.
- Sköpunargáfa sem öllum er gefin.

SKÖPUN OG LEIKUR

haldast í hendur og þar nýtum við
ímyndunaraflið.

Í gegnum leikinn lærir barnið og þróar sína sjálfsmynd.

Ímyndunaraflið er mikilvægara en þekking.

- Albert Einstein

Mikilvægi frjálsrar sköpunar í námskrá skólanna.

Meira
svona

Minna
af þessu

Afslöppun

Leikur

Sköpun

Hraði

Áreiti

Álag

Áhyggjur

Andlegt rými

- Tími til að hugsa sjálfstætt út fyrir rammann.
- Taka ákvarðanir.
- Láta sér leiðast.

Líkamlegt rými

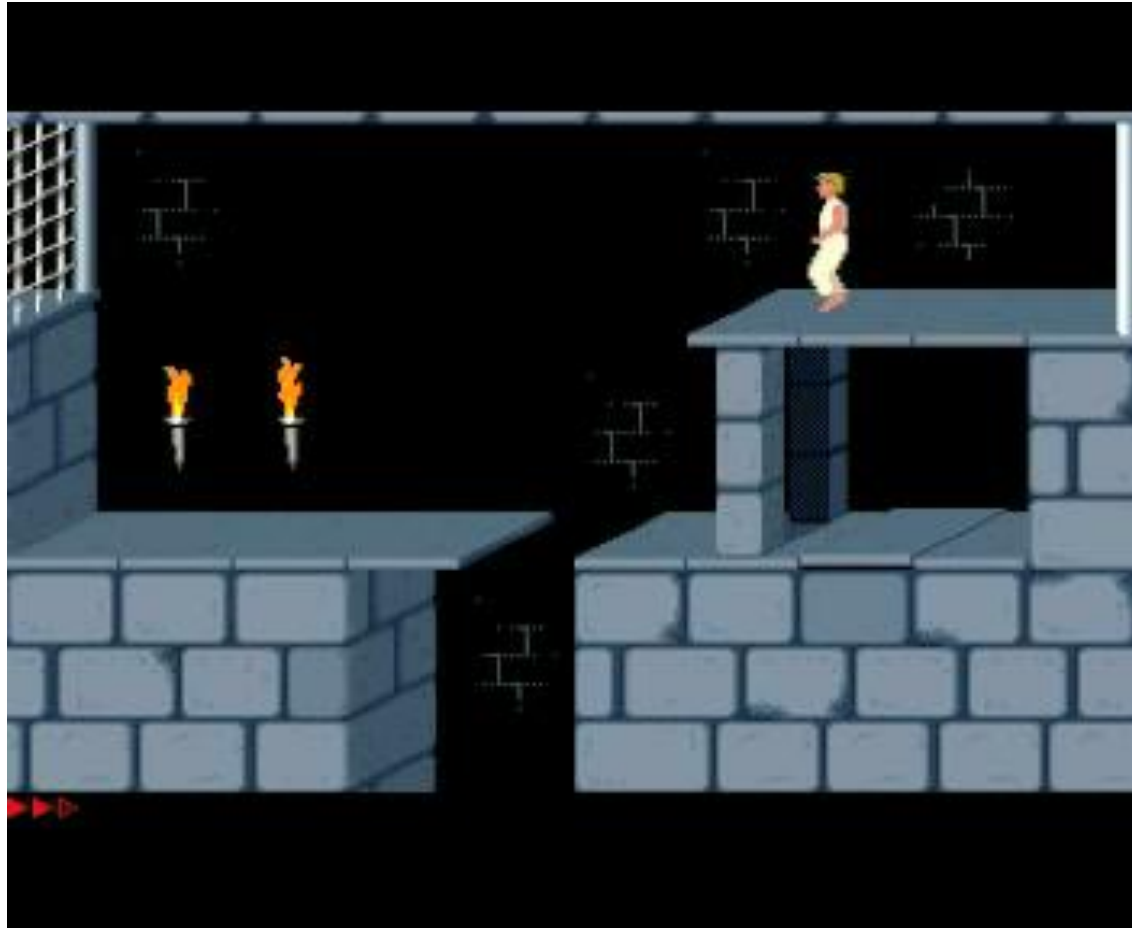
- Býður **ekki** upp á mötun eða fyrirhafnalitla afþreyingu.
- Einstaklingurinn ber ábyrgð á sjálfum sér og sínum gjörðum.
- Einstaklingurinn nær að finna fyrir sjálfum sér.
- Þar sem hægt er að hafa áhrif á umhverfi sitt og læra af því á uppbyggilegan hátt.

Enginn er eyland.

Þó að barnið sé að tjá eigin hugarheim, þá verður að vera einhver viðtakandi sem getur tekið á móti án gagnrýni – ég sé þig, það sem þú gerir skiptir máli.

Góð fjölskyldu samvera athygli og andleg nærvera.

Prince of Persia 1990

Prince of Persia 2010

Prince of Persia 1990

Prince of Persia 2010

UM LIST- ÞÖRF BARNA

*eftir Rósu
Steinsdóttur*

Upp á síðastið hefur umræða um gildi listsköpunar fyrir börn í okkar samfélagi farið vaxandi. Og í þigerð eru breytingar á skólakerfinu, þar sem gert er ráð fyrir að þáttur listgreina verði stórliga aukinn.

Sem er mjög af hinu góða. Það er varla tilviljun að umræða þessi brýst fram af slíkum þunga nú. Við verðum stöðugt áhrifaminni viðtakendur í öllu því flóði fjölmiðlunar er yfir okkur dýnur í „upplýsinga-þjóðfélagi“ samtímans. Ýmsir fram-sýnir menn og konur hafa vakið athygli á mikilvægi listarinnar í uppeldi barna. Og eru þeir býsna margir sem hafa verið að vinna að þessum málum með einum eða öðrum hætti.

En hvaða gildi hefur listsköpun fyrir barn?

Lengi má deila um orðið „list“, hvað er list og ekki list. Orðið að „skapa“ er ekki síður erfitt í skilgreiningu. Eins og Þorkell Sigurbjörnsson tónskáld vitnaði til á

málþingi um listsköpun barna þann 9. september sl., er Drottinn Al-máttugur ef til vill einn fær um athöfnina að „skapa“. Mögulega eru þetta deilur um keisarans skegg. Mig langar þó að koma með dælitíð innlegg í þessa umræðu.

Ég er ein af mörgum sem fæst við að virkja sköpunarþörf barna. Ég starfa með börnum sem orðið hafa undir í samfélaginu af ýmsum orsökum, hafa misst sjálstraustið og oft fótfestuna í lífinu. Og öll hafa þau það sameiginlegt að eiga ekki öruggan sess innan hins almenna skólakerfis.

Í vinnu minni með börnin verð ég vitni að æ ofan í æ því líkt að sköpunarþörf þessara barna er, séu henni búið góð skilyrði.

En hvers vegna og hvernig?

Ein nálgun af því að skilgreina „sköpunarþörf“ er að hún sé löngun, eða þörf mannsins til að finna að hann getur haft áhrif á umhverfi sitt. Að hans reynsla og upplifanir skipta máli. Að hann sem einstaklingur skipti máli.

Þannig sé sköpunarþörfin ekki hæfileiki sem aðeins fáum er gefinn, heldur meðfædd þörf sem byr-

ar að þróast þegar á fyrsta æviári barnsins.

En til þess að sköpunarþörfin nái að þroskast verður barnið að hafa möguleika á að prófa sig áfram í öruggu og jákvæðu umhverfi. Barnið þarf að hafa möguleika á að vinna á sínum hraða eftir eigin leiðum, sem mótvægi við kröfur um einhliða aðlögun.

Þessi atriði virast í fljótu bragði ofureinföld og augljós, en eru forsenda þess að áhugi kvikni og sköpunargleðin viðhaldist.

Þar sem slíkt viðhorf í uppeldi og menntun barna fær pláss, er tekin áhætta. Við fáum að öllum líkindum sjálfstæðari (óstýrildarar) börn, en börn sem þekkja leiðir, að finna hugmyndum „áum og til-“ er svo mikilvægur hluti af því að vera til.

Örbeldið sem mikið hefur borið á undanfarið er umhugsunarrefni.

Örbeldi er ein birtingarmynd vanmáttar, vanmáttar þess sem finnur tilfinningum sínum ekki annan farveg og sér ekki aðrar leiðir til áhrifa á umhverfið.

Mótandi þáttur sjónvarps og kvikmynda hefur hér vafalítið stítt að segja, en það er efni í aðra umræðu.

Í þeim hraða og því gildismati sem við keyrum okkar þjóðfélag á í dag, hefur barnið gleymst.

Barnæskan er ekki einungis bið eftir fullorðinsárunum, hún er hornsteininn að þeim!

Rósa Steinsdóttir

„Í þeim hraða og því gildismati sem við keyrum okkar þjóðfélag á í dag, hefur barnið gleymst.“

barnsins.

En til þess að sköpunarþörfin nái að þroskast verður barnið að hafa möguleika á að prófa sig áfram í öruggu og jákvæðu umhverfi. Barnið þarf að hafa möguleika á að vinna á sínum hraða eftir eigin leiðum, sem mótvægi við kröfur um einhliða aðlögun.

Þessi atriði virast í fljótu bragði ofureinföld og augljós, en eru forsenda þess að áhugi kvikni og sköpunargleðin viðhaldist.

Þar sem slíkt viðhorf í uppeldi og menntun barna fær pláss, er tekin áhætta. Við fáum að öllum líkindum sjálfstæðari (óstýrildarar) börn, en börn sem þekkja leiðir, að finna hugmyndum „áum og til-“ er svo mikilvægur hluti af því að vera til.

Flakk- Kapphlaupið að forna
hliðinu.

*„Every good idea and all creative work
are the offspring of the imagination,
and have their source in what one is pleased to call
infantile fantasy“*

(Jung 1921, par.93)

Takk fyrir áheyrnina

